

DOSSIER DE PREMSA

Barcelona 10 d'octubre de 2012

Índex

1. Antecedents	5
2. Aspectes metodològics	6
3. Principals resultats	7
3.1. Distribució de la renda	7
3.2. Pobresa i exclusió social	9
3.3. Xarxa social i associacionisme	11
3.4. Habitatge	15
3.5. Ús i percepció del territori	17
4. Definicions	19

1. Antecedents

L'*Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011* (ECVHP 2011, d'ara en endavant) és una operació d'estadística oficial integrada en la Llei del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014 i desenvolupada en els decrets pels quals s'aproven els Programes anuals d'actuació estadística per als anys corresponents. L'enquesta té una periodicitat quinquennal i recull principalment informació sobre la renda i la situació econòmica de les llars, així com sobre d'altres aspectes que permeten l'anàlisi de les dinàmiques socials i territorials a Catalunya. Aquesta operació estadística ha estat duta a terme gràcies a un conveni de col·laboració entre l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la Diputació de Barcelona.

L'ECVHP 2011 correspon a la sisena edició d'una enquesta quinquennal que s'inicia l'any 1985 amb la denominada *Enquesta Metropolitana. Condicions de vida i hàbits de la població de l'àrea metropolitana de Barcelona*, que només cobria la ciutat de Barcelona i els 26 municipis que integraven l'antiga Corporació Metropolitana de Barcelona. Amb el pas de les diferents edicions els territoris objecte d'estudi s'han anat ampliant successivament. L'any 2006, aquesta actuació estadística passa a ser estadística oficial, abastant el territori de Catalunya.

Si bé –malgrat els canvis territorials– fins el 2006 l'enquesta havia conservat edició rere edició el disseny metodològic i gran part dels continguts del qüestionari per tal d'afavorir la construcció d'una sèrie històrica de dades, a la present edició (2011) s'ha optat per readaptar aquesta operació estadística, introduint una profunda revisió metodològica i també, però en menor grau, de continguts. Aquesta revisió ha estat orientada a assolir tres objectius: 1) harmonitzar gran part de les dades sobre condicions de vida seguint les recomanacions europees a l'entorn de l'*European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC) amb el propòsit que l'ECVHP tingui representativitat individual i sigui comparable amb altres territoris; 2) emfasitzar l'especificitat temàtica de l'enquesta centrant-la en l'estudi de la pobresa, l'exclusió social i els fenòmens socioterritorials, facilitant així el seu encaix en l'estadística oficial catalana; 3) mantenir la màxima comparabilitat amb la sèrie històrica de l'ECVHP.

Així doncs, en la metodologia de l'ECVHP 2011 hi conflueixen dues tradicions d'enquestes de condicions de vida. D'una banda, de l'*Enquesta metropolitana de Barcelona* i de les seves posteriors edicions, i de l'altra banda, de l'*European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC), regulada per Eurostat, que té la seva versió a Espanya en l'Encuesta de condiciones de vida, que des del 2004 elabora l'Instituto Nacional de Estadística (INE), i de la que l'Idescat en fa una ampliació de resultats anualment.

2. Aspectes metodològics

L'objectiu principal de l'enquesta és disposar d'un instrument que permeti:

- a) Recollir i analitzar dades sobre la renda, el nivell i la composició de la pobresa i l'exclusió social de manera comparativa amb d'altres realitats socials espanyoles i europees.
- b) Observar les tendències evolutives de les formes de vida, de l'estructura social i dels fenòmens socioespacials, identificant particularitats interterritorials.
- c) Conèixer i analitzar els grups socials i les seves característiques, tot identificant els factors que condicionen la formació d'aquests grups i analitzant els tipus de desigualtats existents entre ells, així com les tendències de convergència o divergència que s'observen en les seves formes de vida.

Les unitats de recollida d'informació de l'ECVHP 2011 són les llars privades residents a habitatges principals i les persones membres d'aquestes llars. La població objecte d'estudi està formada per individus de totes les edats, però només són entrevistades exhaustivament les persones amb 16 anys o més a 31 de desembre del 2010 (l'any anterior a l'enquesta).

L'àmbit territorial de l'operació és tot Catalunya. Les dades que s'obtenen també són estadísticament significatives per a cadascuna de les províncies i dels àmbits del Pla Territorial de Catalunya (amb l'agregació de l'Àmbit de Ponent i l'Alt Pirineu i Aran²), així com per les àrees metropolitanes funcionals catalanes³ (Barcelona, Girona, Tarragona-Reus, Lleida i Manresa) i dins de la província de Barcelona, per l'Àrea Metropolitana de Barcelona i Barcelona ciutat.

El període temporal durant el qual s'ha portat a terme el treball de camp per a la recollida d'informació ha estat el segon semestre de 2011.

L'enquesta recull informació sobre una gran amplitud de temes:

- Estructura de la llar
- Característiques de l'habitatge
- Ingressos de la llar
- Situació econòmica de la llar
- Procedència geogràfica i llengua
- Estudis i formació
- Situació laboral i treball domèstic
- Renda personal
- Mobilitat residencial
- Ús i valoració de l'entorn residencial
- Relacions socials i associacionisme
- Salut i autonomia

² Aquesta agregació territorial ve justificada per la manca de mostra de l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran, prevista ja al disseny mostral que optimitza el repartiment de la mostra.

³ Els límits espacials de les àrees metropolitanes funcionals s'han establert segons una delimitació aproximada basada en la metodologia estàndard GEMACA a partir de dades del Cens de Població i d'Habitatge 2001, que és la font més actualitzada de la qual es disposa (Boix i Veneri, 2009).

Els resultats de l'enquesta es basen en una mostra d'un total de 4.235 llars distribuïdes per tota la geografia catalana. En total s'han entrevistat a 8.000 individus de 16 anys i més, dels quals el 7,3% s'han realitzat a través de *qüestionaris proxy* (contestat per una altre persona propera a l'individu).

Aquests primers resultats són un petit recull de les dades que inclouen les publicacions de resultats sintètics de l'ECVHP 2011 que es realitzen pel conjunt de Catalunya i per Barcelona (província, àrea metropolitana i ciutat).

3. Principals resultats

3.1. Distribució de la renda

RENDA ANUAL NETA MITJANA DE LA LLAR

La renda disponible mitjana de les llars a Catalunya és de 27.226 euros anuals. Per persona, la renda disponible mitjana se situa en 10.340 euros anuals i per unitat de consum en 15.505 euros anuals.

Els àmbits territorials de Catalunya que presenten les rendes mitjanes més altes són el Metropolità (27.987 euros anuals), les Comarques Centrals (27.144 euros anuals) i el Camp de Tarragona (26.920 euros anuals). Les Terres de l'Ebre, amb una renda disponible mitjana de la llar de 21.789 euros anuals, registre la dada més baixa.

Barcelona ciutat (29.665 euros anuals), el conjunt de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (28.908 euros anuals) i la província de Barcelona (27.917 euros anuals) se situen amb valors per sobre de la mitjana de Catalunya.

Taula 1. Renda anual neta mitjana per llar, persona i unitat de consum.

Catalunya i Província de Barcelona, 2011. Euros.

Àmbit	Renda disponible mitjana de la llar	Renda disponible mitjana de la llar per persona	Renda disponible mitjana de la llar per unitat de consum
Metropolità	27.987	10.648	15.949
Comarques Gironines	25.276	9.559	14.286
Camp de Tarragona	26.920	9.463	14.583
Terres de l'Ebre	21.789	8.300	12.509
Ponent / Alt Pirineu i Aran	24.853	10.167	14.892
Comarques Centrals	27.144	10.420	15.672
Total Catalunya	27.226	10.340	15.505
Província de Barcelona	27.917	10.627	15.926
Àrea Metropolitana de Barcelona	28.908	11.190	16.673
Barcelona (municipi)	29.665	12.175	17.748

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

CAPACITAT PER ARRIBAR A FI DE MES

El 28,8% de la població de Catalunya (2.172,2 milers de persones) viu a llars que declaren que en relació amb el total d'ingressos nets mensuals de la seva llar arriben a fi de mes amb dificultat o molta dificultat, mentre que el 16,5% (1.240,6 milers de persones) viu a llars que declaren arribar a fi de mes amb facilitat o molta facilitat.

L'àmbit territorial on es troba la major proporció de població que declara arribar amb dificultat o molta dificultat a fi de mes és el Camp de Tarragona (36,5%; 226,1 milers de persones). Per contra a les Comarques Centrals és on se situa la major proporció de població que viu a llars que declaren arribar amb facilitat o molta facilitat a fi de mes (27,1%; 139,4 milers de persones).

A la província de Barcelona, el 27,7% de la població (1.528,8 milers de persones) viu a llars que declaren arribar amb dificultat o molta dificultat a fi de mes, gairebé el mateix que a la ciutat de Barcelona (27,4%; 443,2 milers de persones). En el conjunt de l'Àrea Metropolitana de Barcelona aquest percentatge és lleugerament menor, se situa en el 25,8% (831,8 milers de persones).

Taula 2. Població segons capacitat de la seva llar per arribar a fi de mes.

Catalunya i Província de Barcelona, 2011. Percentatge.

Àmbit	Amb dificultat o molta dificultat	Amb certa dificultat	Amb certa facilitat	Amb facilitat o molta facilitat	No consta
Metropolità	27,9	29,1	26,7	14,9	1,4
Comarques Gironines	30,0	31,0	23,7	14,3	--
Camp de Tarragona	36,5	24,0	23,9	15,7	--
Terres de l'Ebre	30,3	20,4	25,7	23,7	--
Ponent/Alt Pirineu i Aran	30,4	26,4	19,8	23,3	--
Comarques Centrals	24,3	24,5	23,6	27,1	--
Total Catalunya	28,8	28,2	25,6	16,5	1,0
Província de Barcelona	27,7	28,7	26,4	16,0	1,3
Àrea Metropolitana de Barcelona	25,8	28,1	29,1	15,9	1,2
Barcelona (municipi)	27,4	22,8	27,9	19,8	2,0

-- Dades poc significatives pel càlcul.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

3.2. Pobresa i exclusió social

RISC A LA POBRESA

A Catalunya el 21,9% de la població (1.651,1 milers de persones) viuen amb una renda inferior al llindar de risc a la pobresa (8.560 euros anuals), el qual es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents. L'àmbit territorial que marca el percentatge superior de població en situació de risc a la pobresa és Terres de l'Ebre (34,8%; 66,7 milers de persones), seguit del Camp de Tarragona (28,1%; 174,1 milers de persones). A Comarques Centrals és on aquest percentatge és més baix 16,9% (86,7 milers de persones). A la província de Barcelona la taxa de risc a la pobresa és del 20,3% (1.120,2 milers de persones). L'Àrea Metropolitana de Barcelona (18,6%; 599,4 milers de persones) i la ciutat de Barcelona (18,3; 295,3 milers de persones) presenten valors al voltant del 18%.

Taula 3. Taxa de risc a la pobresa.

Catalunya i Província de Barcelona, 2011.
Total de població (percentatges)

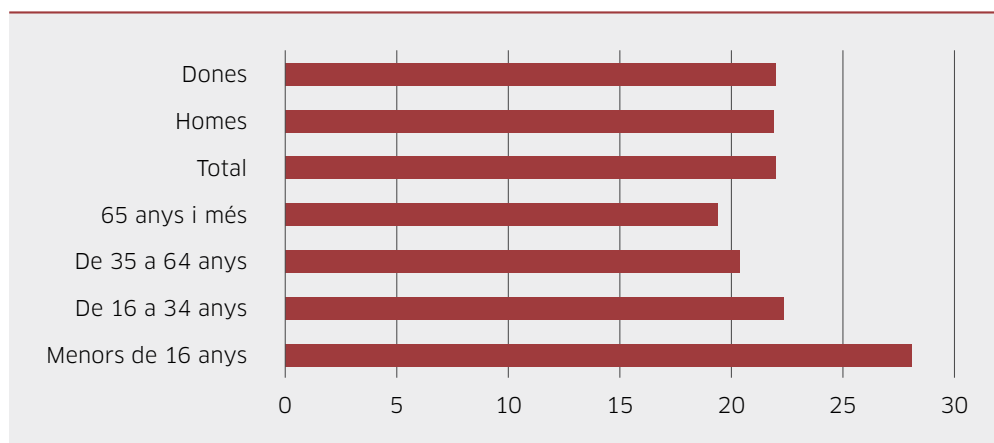
Àmbit	Taxa de risc a la pobresa
Metropolità	20,6
Comarques Gironines	25,6
Camp de Tarragona	28,1
Terres de l'Ebre	34,8
Ponent/AltPirineu i Aran	22,0
Comarques Centrals	16,9
Total Catalunya	21,9
Província de Barcelona	20,3
Àrea Metropolitana de Barcelona	18,6
Barcelona (municipi)	18,3

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

En el conjunt de Catalunya, els menors de 16 anys és el grup d'edat que presenta una major proporció de població que viu amb una renda per sota del llindar de pobresa (28,0%; 345,8 milers de persones), la qual cosa vindria explicada en gran part per les elevades taxes d'atur que registren les llars amb presència de menors. En canvi, la població de 65 anys i més és la que registra una taxa de risc a la pobresa més baixa (19,3%; 244,5 milers de persones). Per sexe, els valors dels homes i de les dones són molt similars a la mitjana de Catalunya, 21,8% (815,5 milers de persones) i 21,9% (835,6 milers de persones) respectivament.

Figura 1. Taxa de risc a la pobresa segons sexe i edat.

Catalunya i Província de Barcelona, 2011. Percentatge sobre el total de població.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

PRIVACIÓ MATERIAL

El 40,2% de la població catalana (3.032,9 milers de persones) viu a llars on no es pot fer front a una despesa imprevista de 750€ amb els seus propis recursos i el 39,1% (2.944,7 milers de persones) viu a llars on no es poden permetre anar de vacances almenys una setmana a l'any. El 15,5% (1.166,4 milers de persones) viu a llars on han tingut endarreriments en el pagaments dels rebuts de l'habitatge o d'altres compres ajornades i el 12,7% (959,5 milers de persones) viu a llars on no es poden permetre mantenir-lo a una temperatura adient.

Taula 4. Població segons tipus de privacions materials.

Catalunya, 2011. Percentatge.

Àmbit	Fer front a despeses imprevistes	Anar de vacances almenys una etmana a l'any	Pagar sense endarreriments rebuts de l'habitatge o de compres ajornades	Un àpat de carn, pollastre o peix almenys cada dos dies	Mantenir l'habitatge a una temperatura adient	Mantenir l'habitatge a una temperatura adient	Tenir rentadora	Tenir TV en color	Tenir automòbil
Metropolità	39,5	36,9	14,9	3,2	11,5	--	--	1,7	21,1
Comarques Gironines	46,1	44,7	20,9	3,7	17,8	--	--	--	9,9
Camp de Tarragona	44,1	50,8	15,1	3,0	13,4	--	--	3,7	16,2
Terres de l'Ebre	37,8	50,1	6,2	--	16,6	--	--	--	7,0
Ponent/Alt Pirineu i Aran	43,0	40,4	18,0	6,5	13,3	--	--	--	13,8
Comarques Centrals	33,2	32,4	15,2	4,3	14,1	--	--	1,8	8,7
Total Catalunya	40,2	39,1	15,5	3,4	12,7	0,1	--	1,7	18,0
Província de Barcelona	38,9	36,6	14,9	3,3	11,8	--	--	1,7	20,0
Àrea Metropolitana de Barcelona	39,6	34,7	14,3	3,1	12,1	--	--	2,2	26,3
Barcelona (municipi)	37,4	32,2	11,7	4,3	15,0	--	--	2,0	32,5

-- Dades poc significatives pel càlcul.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

RISC A L'EXCLUSIÓ SOCIAL

Considerant altres aspectes complementaris, el 29,5% de la població catalana (2.224,8 milers de persones) viu en situació de risc a la pobresa o exclusió social. Aquesta situació bé determinada pel fet de viure a llars que disposen d'una renda inferior al llindar de pobresa, o a llars on es pateix privació material severa o a llars amb una intensitat de treball molt baixa.

Per àmbits del pla territorial, Terres de l'Ebre (36,8%; 70,5 milers de persones), el Camp de Tarragona (33,5%; 207,6 milers de persones) i Comarques Gironines (32,7%; 242,6 milers de persones) són els territoris que presenten una proporció més alta de població en situació de pobresa o exclusió social. A la província de Barcelona (28,5%; 1.576,2 milers de persones), l'Àrea Metropolitana de Barcelona (28,4%; 916,7 milers de persones) i Barcelona ciutat (28,1%; 454,1 milers de persones) són molt similars i molt ajustats al registre del conjunt de Catalunya.

Taula 5. Taxa de pobresa o exclusió social (ARPE).

Catalunya i Província de Barcelona, 2011. Percentatge sobre el total de població.

Àmbit	Taxa AROPE
Metropolità	29,2
Comarques Gironines	32,7
Camp de Tarragona	33,5
Terres de l'Ebre	36,8
Ponent/AltPirineu i Aran	27,7
Comarques Centrals	21,5
Total Catalunya	29,5
Província de Barcelona	28,5
Àrea Metropolitana de Barcelona	28,4
Barcelona (municipi)	28,1

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

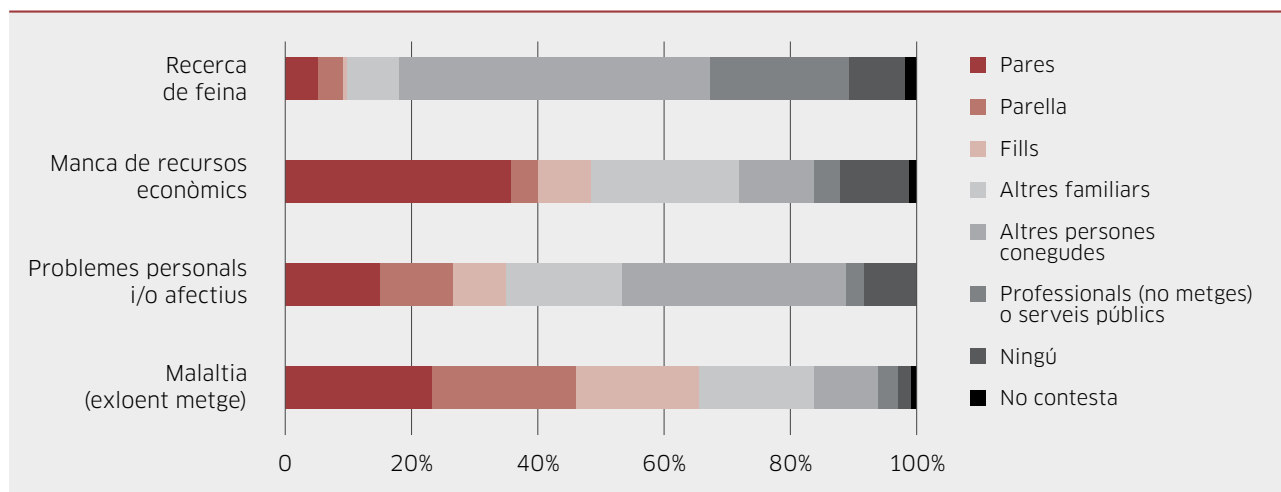
3.3. Xarxa social i associacionisme

CAPITAL SOCIAL

Entre la població que ha hagut de buscar feina darrerament, la gran majoria demana ajuda a persones conegudes (49,3%) o a familiars (18,4%), mentre que un 21,9% de la població contacta amb serveis públics. Quan es tracta de manca de recursos econòmics, la família constitueix el principal suport (72,3%). Davant de problemes personals i/o afectius, més d'un terç de població es recolza en persones conegudes (35,7%) i en menor mesura en familiars (al voltant del 10%). En cas de malaltia, els pares (23,7%) i les parelles (23,1%) són les persones a les que es dirigeixen un major volum de persones quan pateixen aquest problema. Aproximadament, una de cada deu persones que ha sofert manca de feina (9,1%) o de recursos econòmics (11,3%) no demana ajuda a ningú.

Figura 2. Persona a la que acudeix en cas de tenir dificultats.

Catalunya, 2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més que han patit dificultats darrerament.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

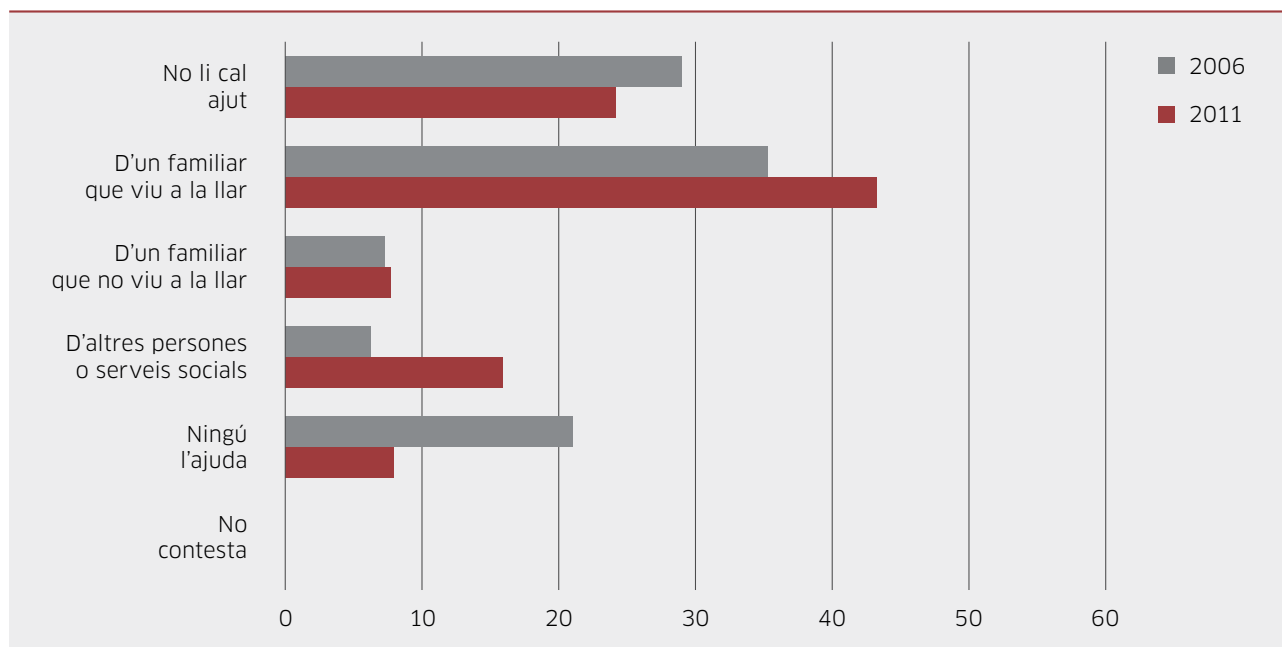
CURA I AUTONOMIA PERSONAL

Respecte la cura de persones que pateixen algun tipus de limitació i/o impediment per la realització d'activitats bàsiques de la vida diària es detecta en els darrers cinc anys un descens generalitzat de les persones que no reben ajuda de ningú. En el cas de les persones amb limitacions per sortir al carrer, la proporció de persones que no reben ajuda de ningú ha passat del 21,2% a l'any 2006 al 8,0% a l'any 2011. Entre les persones amb limitacions per baixar i pujar escales, aquest mateix percentatge ha passat del 26,2% al 8,4%. Entre les persones que tenen limitacions per moure's dins de casa ha passat del 26,0% al 11,3% i entre la població que té limitacions per vestir-se i rentar-se del 20,7% al 6,7%.

Per contra, en el mateix període s'ha incrementat la proporció de població dependent que rep ajuda d'un familiar que viu a la llar o d'altres persones o serveis socials. En el cas de la població amb dificultats per sortir al carrer, el percentatge de població que rep ajuda d'un familiar que viu a la llar, ha passat del 35,2% al 43,3% en el període 2006-2011. Entre la població amb problemes per baixar i pujar escales ha passat d'un 22,3% a un 30,2%. Entre la població amb dificultats per moure's dins de casa ha passat d'un 32,5% a un 44,3%. I entre la població amb dificultats per vestir-se i rentar-se ha passat d'un 39,1% a un 53,1%. Pel que fa a les persones que reben principalment ajuda d'altres persones de fora de la llar o de serveis socials, s'han incrementat en el cas de les persones amb dificultats per sortir al carrer del 6,0% al 15,9%; en el cas de les persones amb problemes per baixar i pujar escales del 4,3% a l'11,0%; entre la població amb dificultats per moure's dins de casa del 5,5% al 15,1%; i entre les persones amb dificultats per vestir-se i rentar-se del 10,1% al 20,8%.

Figura 3. Persona de qui rep ajut la població amb problemes de mobilitat.

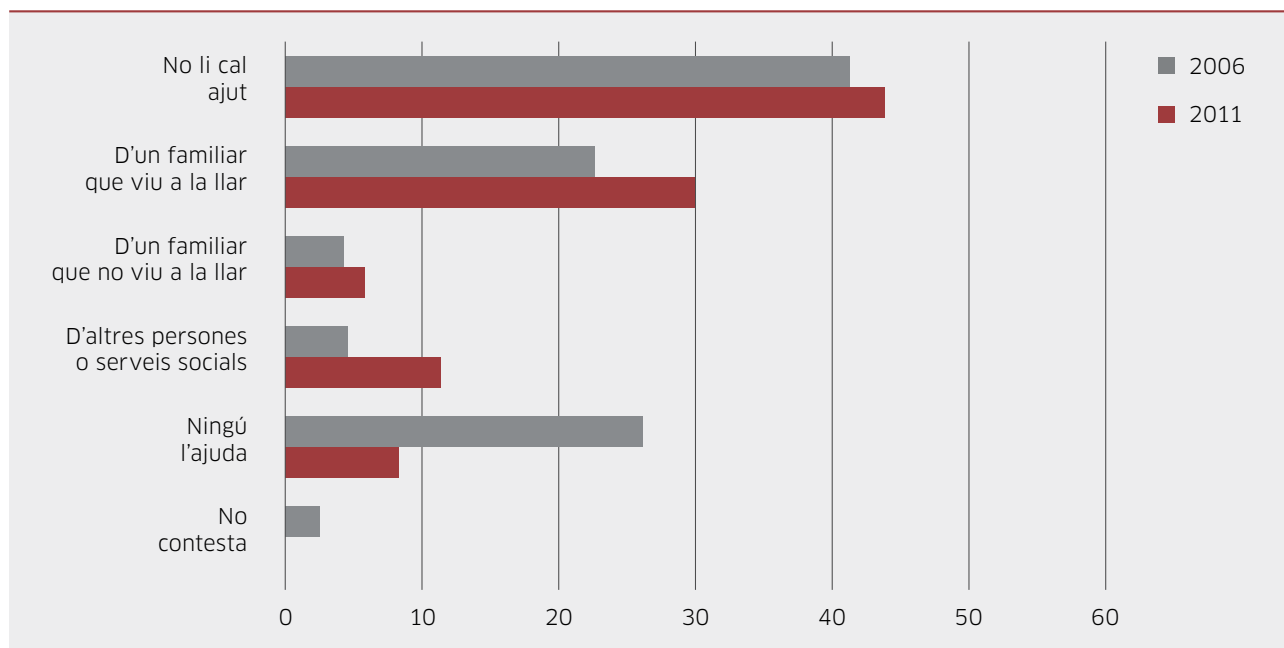
Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més amb dificultats per sortir al carrer.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Figura 4. Persona de qui rep ajut la població amb problemes de mobilitat.

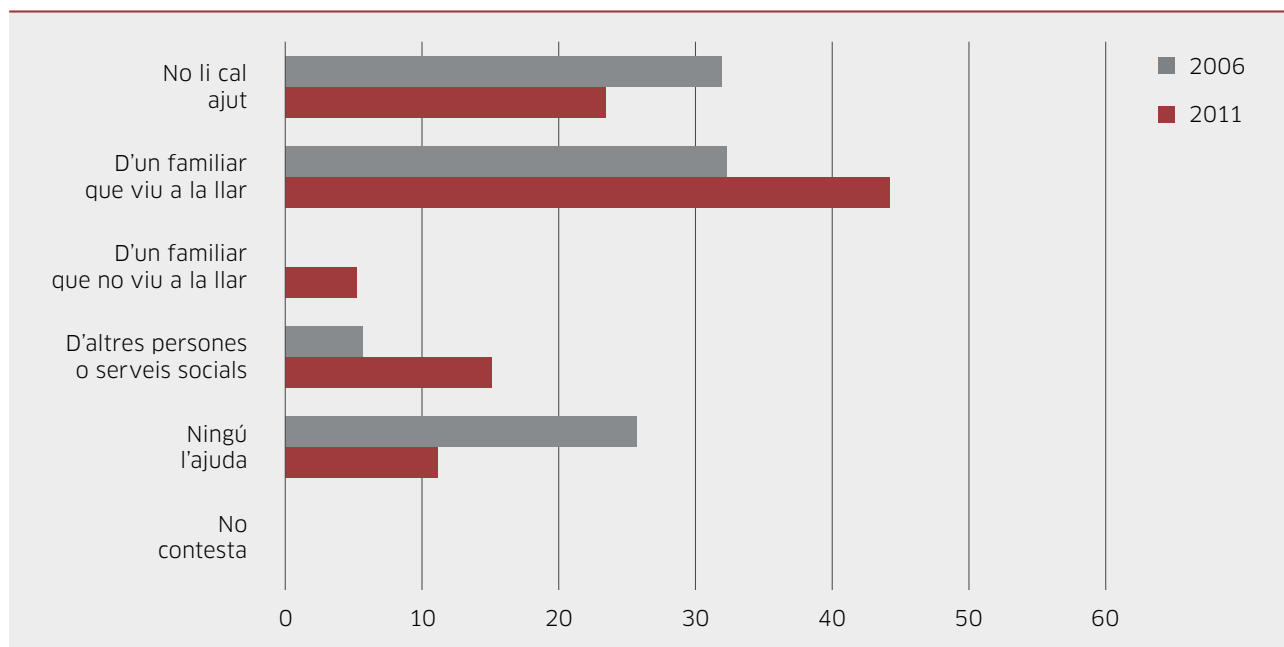
Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més amb dificultats per baixar i pujar escales.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Figura 5. Persona de qui rep ajut la població amb problemes de mobilitat.

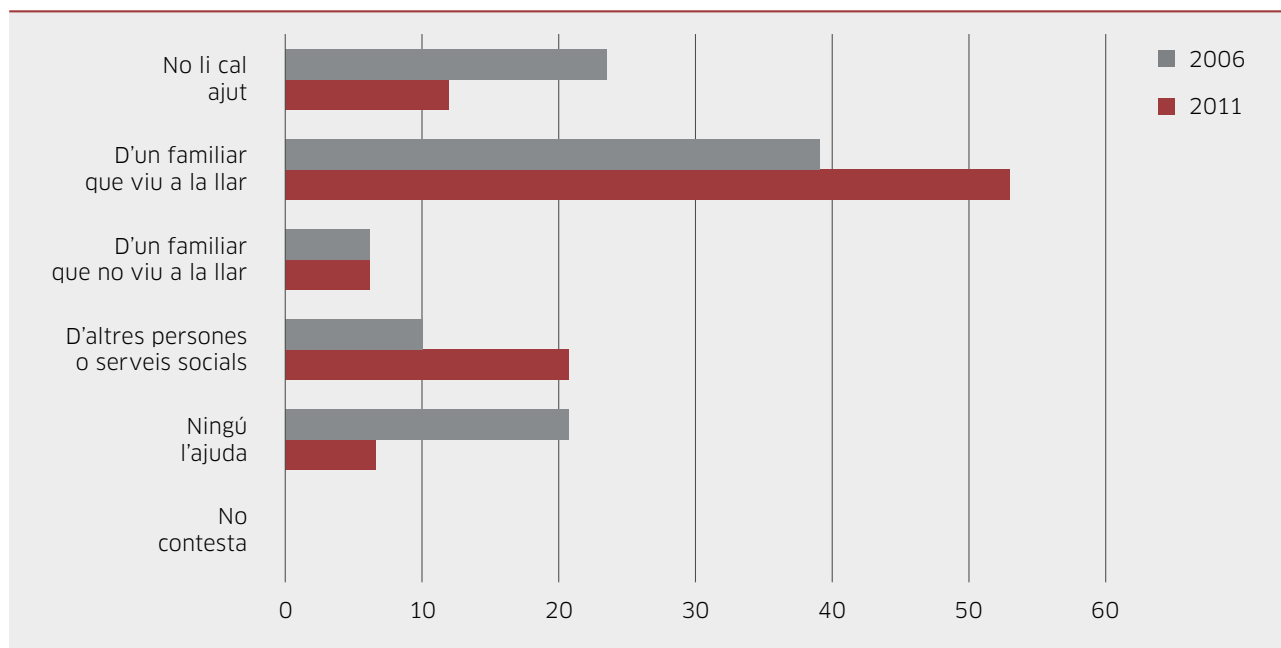
Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més amb dificultats per moure's dins de casa.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Figura 6. Persona de qui rep ajut la població amb problemes de mobilitat.

Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més amb dificultats per vestir-se i rentar-se.

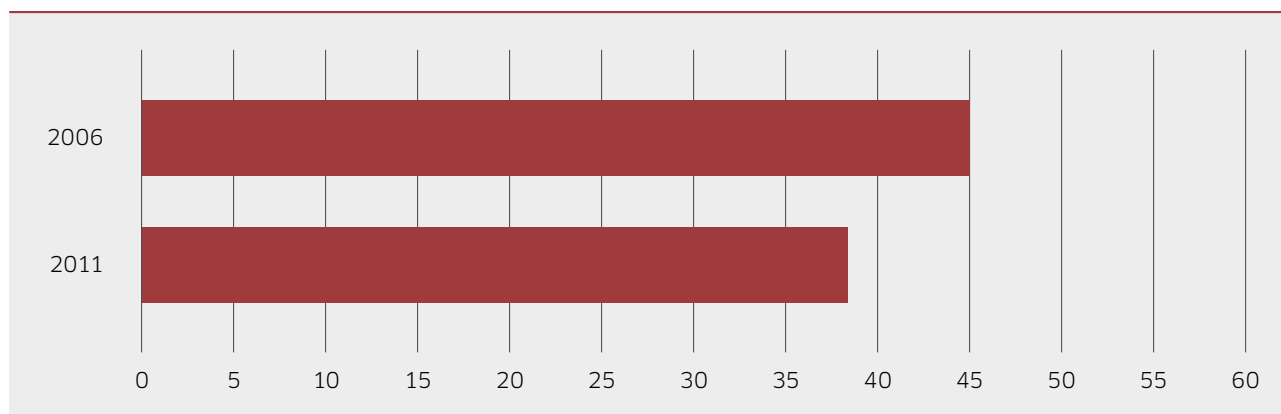
Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

ASSOCIACIONISME

La pertinença a associacions o entitats ha disminuït en els darrers cinc anys significativament. L'any 2006 el 45,6% (2.755,6 milers de persones) pertanyien a alguna associació, mentre que al 2011 aquest percentatge s'ha reduït al 37,7% (2.374,6 milers de persones).

Figura 7. Pertinença a associacions.

Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

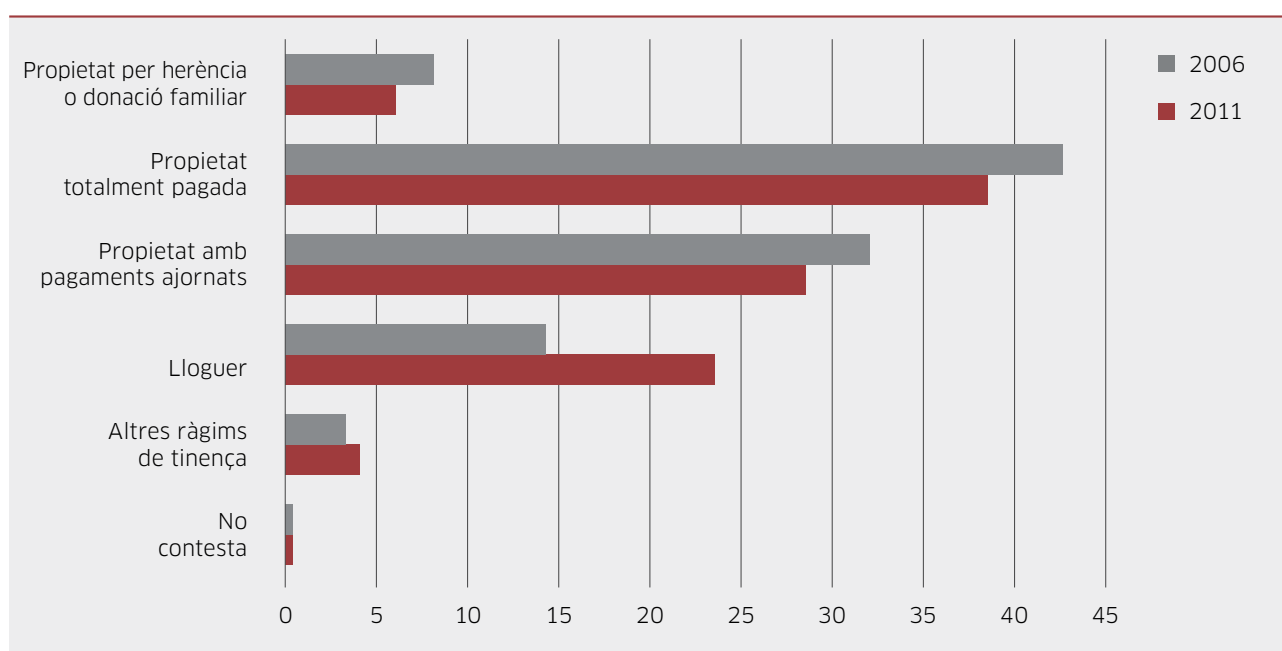
3.4.Habitatge

RÈGIM DE TINENÇA, COSTOS I PRINCIPALS PROBLEMES DE L'HABITATGE

Durant el període 2006-2011 s'ha incrementat del 14,1% (369,8 milers de llars) al 23,0% (657,8 milers de llars) el percentatge de llars que viuen en un habitatge de lloguer, mentre que les proporcions de llars que viuen en habitatges de propietat s'han reduït en general. Les llars que viuen en habitatges de propietat per herència o donació han passat del 8,1% (213,2 milers de llars) al 5,7% (163,8 milers de llars). Les llars que viuen en habitatges de propietat totalment pagats han passat del 42,4% (1.109,9 milers de llars) al 38,4% (1.099,1 milers de llars). I les llars que viuen a habitatges de propietat amb pagaments pendents han passat del 32,0% (837,3 milers de llars) al 28,5% (816,7 milers de llars).

Figura 8. Llars segons el règim de tinença de l'habitatge principal. Catalunya

Catalunya, 2006-2011. Percentatge.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Les llars catalanes paguen una mitjana de despesa total de l'habitatge de 400 euros mensuals. Per règims de tinença, les que més paguen de mitjana són les llars que viuen en habitatges de lloguer (653 euros mensuals) i de propietat amb pagaments ajornats (516 euros mensuals). Entre les àmbits del pla territorial, el Metropolità és el que registra una despesa mitjana de l'habitatge principal més elevada (418 euros mensuals), mentre que les Terres de l'Ebre presenta la més baixa (287 euros mensuals).

A la província de Barcelona la despesa mitjana de l'habitatge principal és de 414 euros mensuals, una xifra similar a la del conjunt de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (416 euros mensuals). La ciutat de Barcelona és el territori on la despesa total de l'habitatge és més alta (432 euros mensuals).

Taula 6. Despesa total mensual mitjana de l'habitatge principal.

Catalunya i Província de Barcelona, 2011. Euros.

Àmbit	Propietat, per herència o per donació familiar	Propietat totalment pagada	Propietat, amb pagaments ajornats	Lloguer	Un altre tipus de règim de tinença	No consta	Total
Metropolità	233	205	526	702	228	--	418
Comarques Gironines	185	239	487	553	189	--	372
Camp de Tarragona	165	200	509	533	172	--	367
Terres de l'Ebre	246	170	499	440	140	--	287
Ponent/Alt Pirineu i Aran	194	221	498	527	167	--	361
Comarques Centrals	254	213	490	547	229	--	379
Total Catalunya	220	209	516	653	211	--	400
Província de Barcelona	237	206	523	688	230	--	414
Àrea Metropolitana de Barcelona	227	203	512	706	173	--	416
Barcelona (municipi)	--	209	508	687	167	--	432

-- Dades poc significatives pel càlcul.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Els principals problemes que presenten els habitatges principals on viuen les llars de Catalunya són goteres, humitats en parets, terres, sostres o fonaments, o podridura en terres, marcs de finestres o portes (20,1%) i manca d'ascensor (19,9%). Aquest primer problema s'intensifica al Camp de Tarragona, on el declaren el 27,9% de les llars. La manca d'ascensor és especialment rellevant a les Terres de l'Ebre (47,2%), a les Comarques Centrals (34,5%), i també al Camp de Tarragona (25,4%).

A la província de Barcelona, les proporcions de llars que viuen a habitatges amb problemes és molt similar a les del conjunt de Catalunya. Els registres de l'Àrea Metropolitana i de la ciutat de Barcelona, però presenten percentatges lleugerament més baixos de llars que viuen a habitatges amb problemes de goteres, humitats en parets, terres, sostres o fonaments, o podridura en terres, marcs de finestres o portes (17,1% i 16,9%, respectivament) i manca d'ascensor (16,2% i 15,8%, respectivament).

Taula 7. Llars segons problemes de l'habitatge principal.

Catalunya i Província de Barcelona, 2011. Percentatge.

Àmbit	Goteres, humitats en parets, terres, sostres o fonaments, o podridura en terres, marcs de finestres o portes	Problemes a l'estructura/ aluminosi	Manca d'espai	Manca de llum natural	Manca d'ascensor
Metropolità	19,2	5,8	12,9	10,5	17,7
Comarques Gironines	21,3	5,6	12,1	9,1	15,0
Camp de Tarragona	27,9	11,1	9,5	9,0	25,4
Terres de l'Ebre	21,5	7,8	12,0	8,3	47,2
Ponent/Alt Pirineu i Aran	16,0	7,7	6,6	8,3	16,9
Comarques Centrals	21,6	4,6	10,8	9,8	34,5
Total Catalunya	20,1	6,3	12,0	10,0	19,9
Província de Barcelona	19,4	5,7	12,7	10,4	19,3
Àrea Metropolitana de Barcelona	17,1	6,3	12,7	10,6	16,2
Barcelona (municipi)	16,9	6,8	12,6	12,7	15,8

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

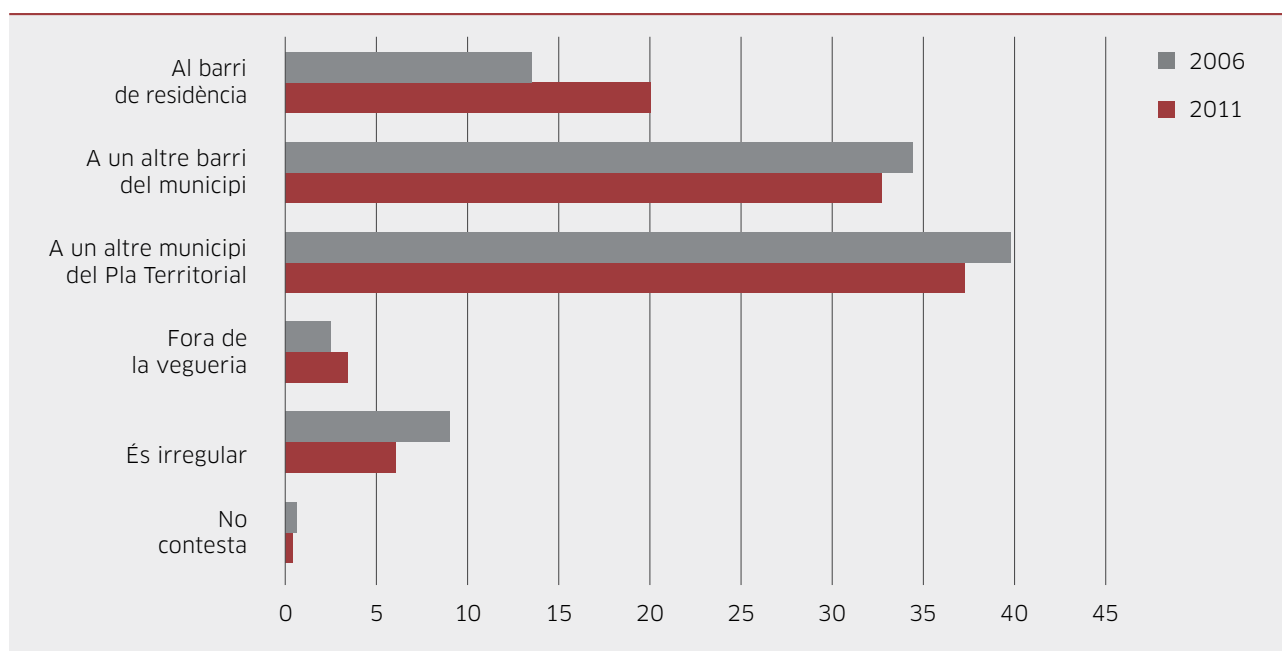
3.5. Ús i percepció del territori

LOCALITZACIÓ DEL LLOC DE TREBALL

El 37,3% de la població de Catalunya (1.122,7 milers de persones) que treballa fora de casa ho fa a un altre municipi de l'àmbit del pla territorial i un 32,8% (986,2 milers de persones) ho fa a un altre barri del mateix municipi de residència. Aquests percentatges s'han mantingut més o menys estables en els darrers 5 anys. En canvi, durant el període 2006-2011 s'han incrementat la proporció d'ocupats que treballen al mateix barri de residència (del 13,6% al 2006 ha passat al 20,3% al 2011) i s'han reduït lleugerament els que no tenen un lloc de treball fix (del 9,0% al 2006 ha passat al 6,0% al 2011).

Figura 9. Població ocupada segons localització del lloc de treball.

Catalunya, 2006-2011. Percentatge

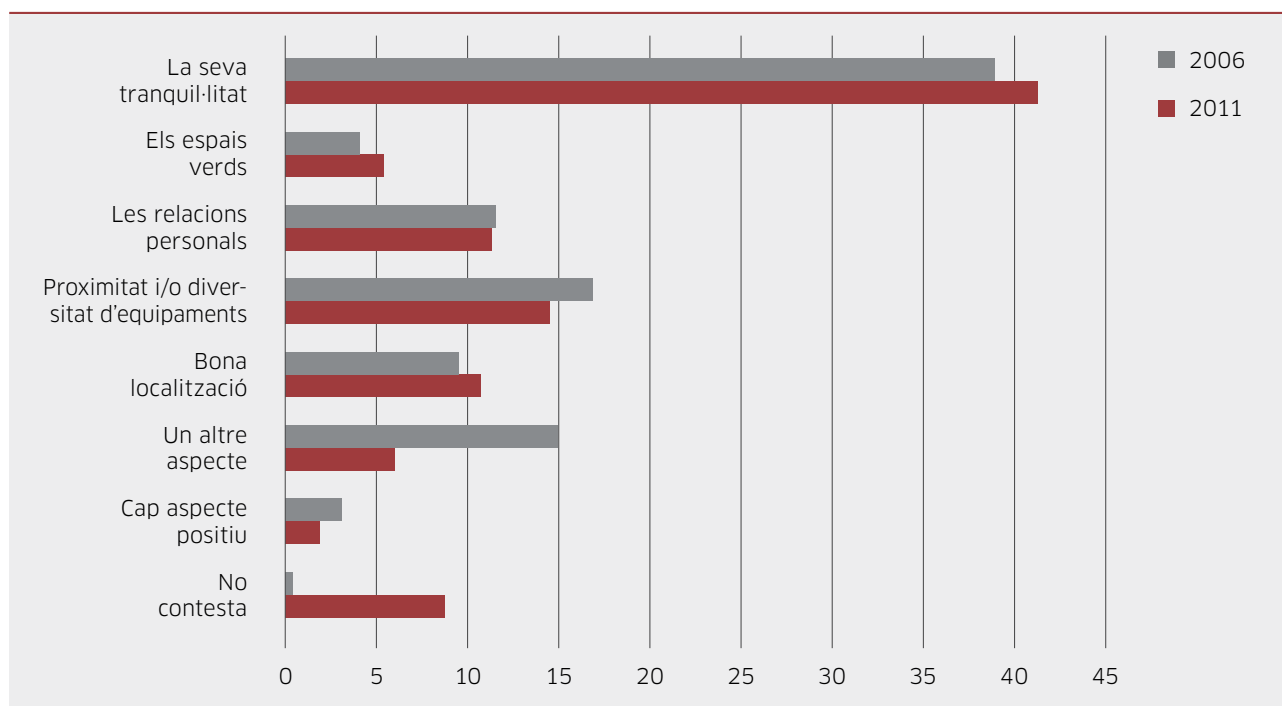
Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

VALORACIÓ DE L'ENTORN RESIDENCIAL

L'aspecte de l'entorn residencial més valorat per la població catalana és la tranquil·litat (41,2%), seguit de lluny per la proximitat i/o diversitat d'equipaments (14,6%). Entre els anys 2006 i 2011 no s'aprecien canvis significatius respecte aquesta qüestió.

Figura 10. Aspecte més positiu de viure al barri o zona de residència.

Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més.

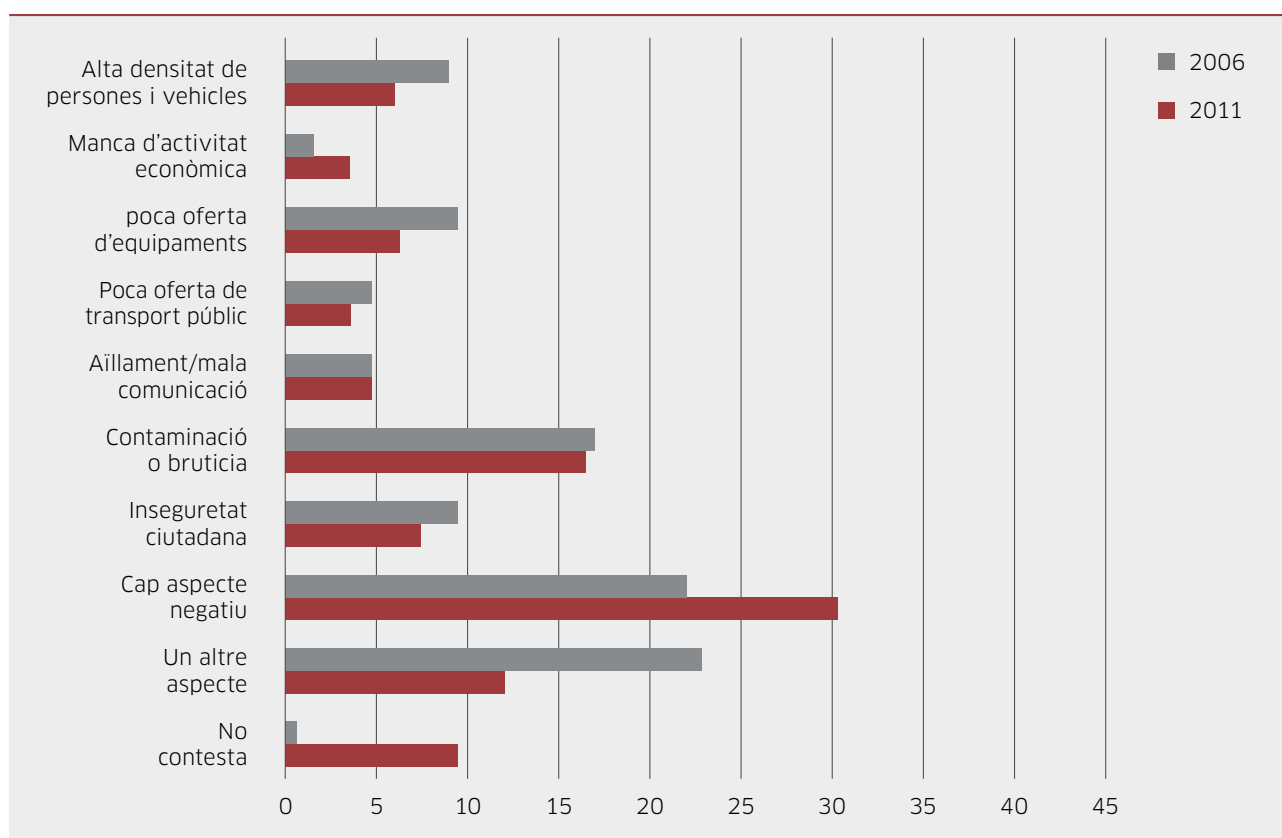

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Pel que fa als aspectes negatius, la contaminació acústica o ambiental és el que assenjala una major proporció de població (16,6%). Respecte el 2006, s'ha reduït la proporció de població que percep com aspectes negatius l'alta densitat de persones i vehicles (del 8,9% al 6,0%), la poca oferta d'equipaments (del 9,5% al 6,2%) i la inseguretat ciutadana (del 9,4% al 7,5%). D'altra banda, s'ha incrementat la percepció de problemes com ara la manca d'activitat econòmica (del 1,8% al 3,5%) i l'aïllament o la mala comunicació (del 2,8% al 4,8%). Tanmateix cal destacar que un 30% de la població no troba cap problema en relació a l'entorn residencial, augmentant notablement respecte el 2006 (22,1%).

Figura 11. Aspecte més negatiu de viure al barri o zona de residència.

Catalunya, 2006-2011. Percentatge sobre la població de 16 anys i més.

Font: Idescat i IERMB. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

4. Definicions

Renda disponible de la llar: Són els ingressos nets rebuts durant l'any 2010 pels membres de la llar. Formen part de la renda els ingressos per treball per compte d'altri, els guanys o pèrdues del treball per compte propi, les prestacions socials, les rendes del capital i de la propietat, els ingressos de plans de pensions privats, les transferències rebudes i pagades entre llars, els ingressos rebuts pels menors, i el resultat de la declaració de l'IRPF. No s'inclouen les components no monetàries, llevat del cotxe d'empresa.

Renda disponible per unitat de consum i per persona: La renda per unitat de consum es calcula per tenir en compte economies d'escala a les llars. S'obté dividint la renda total de la llar entre el nombre d'unitats de consum. Les unitats de consum es calculen utilitzant l'escala de l'OCDE modificada, que concedeix un pes de 1 al primer adult, un pes de 0,5 a la resta d'adults i un pes de 0,3 als menors de 14 anys. Una vegada calculada la renda per unitat de consum de la llar s'adjudica aquest valor a cadascun dels seus membres. La renda per unitat de consum de les persones (o ingressos equivalents de la persona) s'utilitza en el càlcul de mesures de risc de pobresa. La renda neta per persona de la llar, en canvi, es calcula dividint la renda de la llar pel nombre de membres.

Despeses totals de l'habitatge: Inclouen el lloguer (en cas que l'habitatge estigui llogat), els interessos de l'hipoteca (en cas que l'habitatge sigui de propietat amb pagaments pendents) i d'altres despeses associades al manteniment de l'habitatge (comunitat, aigua, electricitat, gas, assegurança del continent, algunes taxes i impostos municipals).

Taxa de risc a la pobresa: El llindar de pobresa es calcula a partir de la distribució dels ingressos per unitat de consum. Aquest llindar es fixa en el 60% de la mediana dels ingressos per unitat de consum de les persones. La taxa de risc de pobresa és el percentatge de persones que se situen per sota del llindar de pobresa. En els resultats que es presenten s'ha utilitzat el llindar del conjunt de Catalunya.

Privació material severa: La taxa de privació material severa es defineix com el percentatge de població que presenta una mancança forçada d'almenys 4 dels 9 ítems que conformen la privació material. Els 9 ítems que es consideren són: 1) Pagar sense endarreriments rebuts de l'habitatge o de compres ajornades; 2) Capacitat per anar de vacances almenys una setmana a l'any; 3) Capacitat per realitzar un àpat de carn, pollastre o peix (o l'equivalent vegetarià) almenys cada dos dies; 4) Capacitat per afrontar despeses imprevistes (la quantitat fixada correspon amb el llindar de pobresa mensual de l'any anterior); 5) Poder permetre's un telèfon (incloent telèfon mòbil); 6) Poder permetre's una TV en color; 7) Poder permetre's una rentadora; 8) Poder permetre's un cotxe; 9) Poder mantenir l'habitatge a una temperatura adient.

Llars amb intensitat de treball molt baixa: La intensitat de treball a la llar es calcula dividint la suma total de mesos treballats pels membres en edat activa de la llar per la suma total dels mesos en què aquests membres de la llar poden treballar durant l'any 2010. Les persones en edat activa són definides com els individus d'entre 18 a 59 anys que no són nens dependents⁴. La intensitat de treball es mesura en valors que van del 0 a l'1 i es considera molt baixa quan se situa en valors iguals o inferiors a 0,20. La taxa de població que viu a llars amb intensitat de treball molt baixa es calcula sobre la població de 0 a 59 anys.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (ARPE): Aquest indicador recull la proporció de població que es troba o bé en situació de risc a la pobresa, o bé en situació de privació material severa, o bé que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa.

¹. Nens dependents són els individus de 0 a 15 anys o els de 16 a 24 anys si són inactius i viuen almenys amb un progenitor o tutor.

